

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 9ης Μαρτίου 2017**

«Προδικαστική παραπομπή — Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Κανονισμός (ΕΚ) 805/2004 — Ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις — Απαιτήσεις για την πιστοποίηση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου — Έννοια του όρου “δικαστήριο” — Συμβολαιογράφος ο οποίος εξέδωσε διαταγή εκτελέσεως επί τη βάσει “εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη” — Δημόσιο έγγραφο»

Στην υπόθεση C-484/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το *Orćinski sud u Novom Zagrebu – Stalna služba u Samoboru* (ειρηνοδικείο Novi Zagreb – μόνιμο τμήμα Samobor, Κροατία) με απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Σεπτεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Ibrica Zulfikarpašić

κατά

Slaven Gajer,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Pešić, πρόεδρο τμήματος, Α. Prechal, Α. Rosas, C. Toader (εισηγήτρια) και Ε. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Υ. Bot

γραμματέας: Μ. Aleksejev, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζήτησεως της 14ης Ιουλίου 2016,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Κροατική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την Α. Metelko-Zgombić,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την V. Ester Casas,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις C. Cattabriga και S. Ječmenica, καθώς και από τον Μ. Wilderspin,

* * Γλώσσα διαδικασίας: η κροατική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις (ΕΕ 2004, L 143, σ. 15).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ των Ibrica Zulfikarpašić και Slaven Gajer σχετικά με αίτημα εκδόσεως πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για διαταγή εκτελέσεως που εκδόθηκε από συμβολαιογράφο στην Κροατία επί τη βάσει «εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη».

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 3, 5, 7, 10, 12 και 18 του κανονισμού 805/2004 έχουν ως εξής:

«(3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999 ενέκρινε την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων ως ακρογωνιαίο λίθο για τη δημιουργία αυθεντικού χώρου δικαιοσύνης.

[...]

(5) Η έννοια των “μη αμφισβητούμενων αξιώσεων” θα πρέπει να καλύπτει όλες τις περιπτώσεις όπου, αφού εξακριβωθεί η έλλειψη οποιασδήποτε διαφωνίας από τον οφειλέτη ως προς τον χαρακτήρα ή το μέγεθος της χρηματικής αξίωσης, χορηγείται στον πιστωτή είτε δικαστική απόφαση κατά του οφειλέτη, είτε εκτελεστό έγγραφο που απαιτεί τη ρητή συναίνεση του οφειλέτη και το οποίο μπορεί να είναι δικαστικός συμβιβασμός ή δημόσιο έγγραφο.

[...]

(7) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε αποφάσεις, δικαστικούς συμβιβασμούς και δημόσια έγγραφα επί μη αμφισβητούμενων αξιώσεων και σε αποφάσεις που εκδίδονται κατόπιν της άσκησης ενδίκων μέσων κατά αποφάσεων, δικαστικών συμβιβασμών ή δημοσίων εγγράφων, που έχουν πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκοί εκτελεστοί τίτλοι.

[...]

(10) Όταν δικαστήριο κράτους μέλους εκδίδει απόφαση επί μη αμφισβητούμενης αξίωσης ερήμην του οφειλέτη, η κατάργηση των ελέγχων στο κράτος μέλος εκτέλεσης συνδέεται άρρηκτα και εξαρτάται από την ύπαρξη επαρκών εγγυήσεων όσον αφορά την τήρηση των δικαιωμάτων υπεράσπισης.

[...]

(12) Θα πρέπει να θεσπισθούν ελάχιστοι κανόνες για τη δίκη που οδηγεί στην απόφαση, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο οφειλέτης ενημερώνεται εγκαίρως για την κατ' αυτού αγωγή, για τις απαιτήσεις ενεργητικής νομιμοποίησης στη δίκη προκειμένου να αντικρούσει την αξίωση καθώς και για τις συνέπειες της ερημοδικίας του, έτσι ώστε να είναι σε θέση να προετοιμάσει έγκαιρα την υπεράσπισή του.

[...]

(18) Η αμοιβαία εμπιστοσύνη προς την απονομή της δικαιοσύνης στα κράτη μέλη δικαιολογεί την κρίση από δικαστήριο ενός κράτους μέλους ότι πληρούνται όλοι οι όροι για την πιστοποίηση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου, που θα επιτρέψει την εκτέλεση μιας απόφασης σε όλα τα άλλα κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται δικαστική επανεξέταση της ορθής εφαρμογής των ελάχιστων δικονομικών κανόνων στο κράτος μέλος όπου θα εκτελεσθεί η απόφαση.»

4 Το άρθρο 1 του ως άνω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις, προκειμένου να εξασφαλίσει, με τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων, την ελεύθερη κυκλοφορία των αποφάσεων, των δικαστικών συμβιβασμών και των δημόσιων εγγράφων σε όλα τα κράτη μέλη, χωρίς να πρέπει να ακολουθείται στο κράτος μέλος της εκτέλεσης ενδιάμεση διαδικασία πριν από την αναγνώριση και την εκτέλεση.»

5 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αποφάσεις, δικαστικούς συμβιβασμούς και δημόσια έγγραφα επί μη αμφισβητούμενων αξιώσεων.

Αξίωση θεωρείται “μη αμφισβητούμενη”, εάν:

- α) την έχει αναγνωρίσει ρητά ο οφειλέτης, μέσω αποδοχής της αξίωσης ή μέσω συμβιβασμού που επικυρώθηκε από δικαστήριο ή καταρτίστηκε ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια διαδικασίας, ή
- β) ο οφειλέτης ουδέποτε αντιτάχθηκε προς αυτήν σύμφωνα με τις σχετικές δικονομικές απαιτήσεις του δικαίου του κράτους μέλους προέλευσης κατά τη διάρκεια διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου, ή
- γ) ο οφειλέτης δεν παρέστη ή δεν εκπροσωπήθηκε στη σχετική με την εν λόγω αξίωση ακροαματική διαδικασία αφού είχε αντιταχθεί αρχικά στην αξίωση κατά τη διάρκεια διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου, εφόσον η συμπεριφορά αυτή ισοδυναμεί με σιωπηρή αποδοχή της αξίωσης ή των πραγματικών περιστατικών τα οποία επικαλέσθηκε ο πιστωτής σύμφωνα με το δικαίωμα του κράτους μέλους προέλευσης, ή
- δ) την έχει αναγνωρίσει ρητά ο οφειλέτης σε δημόσιο έγγραφο.»

6 Το άρθρο 4 του κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

1. “απόφαση”: κάθε απόφαση που εκδίδεται από δικαστήριο κράτους μέλους, οποιαδήποτε και αν είναι η ονομασία της, συμπεριλαμβανομένης απόφασης, διαταγής, διαταγή[ς] εκτέλεσης, ή απογράφου, καθώς και ο καθορισμός εξόδων ή δαπανών από δικαστικό υπάλληλο·

2. “αξίωση”: η αξίωση για πληρωμή ορισμένου χρηματικού ποσού, η οποία έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη ή η ημερομηνία λήξεως της οποίας αναφέρεται στην απόφαση, δικαστικό συμβιβασμό ή δημόσιο έγγραφο·

3. “ δημόσιο έγγραφο”:

- α) έγγραφο που έχει συνταχθεί ή καταχωριστεί επίσημα ως δημόσιο έγγραφο, η γνησιότητα του οποίου:
- i) συνδέεται με την υπογραφή και το περιεχόμενο του εγγράφου, και
  - ii) πιστοποιείται από δημόσια ή άλλη αρχή η οποία είναι εξουσιοδοτημένη προς τούτο από το κράτος μέλος προέλευσης,

ή

β) συμφωνία που αφορά υποχρεώσεις διατροφής, η οποία συνάπτεται με διοικητικές αρχές ή επικυρώνεται από αυτές·

[...]

6. “δικαστήριο προέλευσης”: το δικαστήριο το οποίο έχει επιληφθεί της διαδικασίας κατά τον χρόνο εκπλήρωσης των όρων του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχεία α), β) ή γ)·

7. Στη Σουηδία, στις συνοπτικές διαδικασίες διαταγών πληρωμής (betalningsföreläggande), ο όρος “δικαστήριο” περιλαμβάνει τη “Σουηδική δημόσια υπηρεσία αναγκαστικής είσπραξης” (kronofogdemyndighet).»

7 Το άρθρο 5 του κανονισμού 805/2004, που φέρει τον τίτλο «Κατάργηση του exequatur», προβλέπει τα εξής:

«Απόφαση η οποία έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος στο κράτος μέλος προέλευσης, αναγνωρίζεται και εκτελείται σε άλλο κράτος μέλος χωρίς να απαιτείται να κηρυχθεί εκτελεστή και χωρίς να είναι δυνατή η προσβολή της αναγνώρισής της.»

8 Το κεφάλαιο III του εν λόγω κανονισμού, που περιλαμβάνει τα άρθρα 12 έως 19, καθορίζει τους ελάχιστους κανόνες για τις μη αμφισβητούμενες αξιώσεις, ιδίως τους σχετικούς με την επίδοση ή την κοινοποίηση του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου ή ισοδύναμου εγγράφου και την ενημέρωση του οφειλέτη.

9 Το άρθρο 12 του εν λόγω κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής των ελάχιστων κανόνων», προβλέπει τα εξής:

«1. Απόφαση επί μη αμφισβητούμενης αξίωσης κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχεία β) ή γ), μπορεί να πιστοποιείται ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος μόνον εάν οι διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίου στο κράτος μέλος προέλευσης πληρούν τις δικονομικές απαιτήσεις που καθορίζονται στο παρόν κεφάλαιο.

2. Οι ίδιες απαιτήσεις ισχύουν για την έκδοση πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου ή πιστοποιητικού αντικατάστασης κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 3, για απόφαση που εκδίδεται κατόπιν άσκησης ενδίκου μέσου κατ’ απόφασης, όταν, κατά τον χρόνο έκδοσης της εν λόγω απόφασης, πληρούνται οι όροι του άρθρου 3, παράγραφος 1, [στοιχεία] β) ή γ).»

- 10 Το άρθρο 16 του κανονισμού 805/2004, που φέρει τον τίτλο «Δέουσα ενημέρωση του οφειλέτη για την αξίωση», ορίζει τα εξής:

«Προς διασφάλιση της δέουσας ενημέρωσης του οφειλέτη για την αξίωση, το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή το ισοδύναμο έγγραφο πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής:

α) το όνομα και τη διεύθυνση των διαδίκων·

β) το ποσό της αξίωσης·

γ) εάν ζητούνται τόκοι επί της αξιώσεως, το επιτόκιο και τη χρονική περίοδο για την οποία ζητούνται τόκοι, εκτός εάν, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης, προστίθενται αυτομάτως στο κεφάλαιο νόμιμοι τόκοι·

δ) μνεία του λόγου της αξίωσης.»

- 11 Το άρθρο 25, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, για την πιστοποίηση των δημοσίων εγγράφων, προβλέπει τα εξής:

«Δημόσιο έγγραφο σχετικά με αξίωση κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, το οποίο είναι εκτελεστό σε ένα κράτος μέλος, πιστοποιείται ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος κατόπιν αιτήσεως προς την αρχή που καθορίζει το κράτος μέλος προέλευσης, με τη χρησιμοποίηση του έντυπου υποδείγματος του Παραρτήματος III.»

- 12 Το άρθρο 30, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ίδιου κανονισμού προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή «τους καταλόγους των αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 25 [...] καθώς και οιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποίηση αυτών».

- 13 Δυνάμει του εν λόγω άρθρου 30, παράγραφος 1, στοιχείο γ', η Δημοκρατία της Κροατίας κοινοποίησε τον ακόλουθο κατάλογο:

«Τα αρμόδια δικαστήρια, οι διοικητικές αρχές, οι συμβολαιογράφοι, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία κατέχουν δημόσια εξουσία και τα οποία είναι εξουσιοδοτημένα να εκδίδουν εκτελεστά έγγραφα ή εκτελεστούς τίτλους για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις δυνάμει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας.»

Το κροατικό δίκαιο

- 14 Το άρθρο 31 του *Onrđni zakon* (νόμος περί αναγκαστικής εκτελέσεως, *Narodne novine*, br. 112/12, 25/13 και 93/14) προβλέπει τα εξής:

«1) Δυνάμει του παρόντος νόμου, έγγραφα που αποτελούν πλήρη απόδειξη είναι οι λογαριασμοί, [...] τα αποσπάσματα εμπορικών βιβλίων, τα επικυρωμένα ιδιωτικά έγγραφα και οποιοδήποτε έγγραφο θεωρείται ως επίσημο έγγραφο δυνάμει ειδικών διατάξεων. Ο υπολογισμός των τόκων θεωρείται επίσης ως λογαριασμός.

2) Το έγγραφο που αποτελεί πλήρη απόδειξη είναι εκτελεστό αν αναγράφει τα στοιχεία ταυτότητας του δανειστή και του οφειλέτη, καθώς και το αντικείμενο, τη φύση, την έκταση και την ημερομηνία λήξεως της χρηματικής οφειλής.

3) Επιπλέον των διαλαμβανόμενων στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου πληροφοριών, ο λογαριασμός που επιδίδεται σε φυσικό πρόσωπο το οποίο δεν ασκεί καταχωρισμένη δραστηριότητα πρέπει να ενημερώνει τον οφειλέτη ότι, σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της χρηματικής οφειλής κατά την ημερομηνία λήξεώς της, ο δανειστής μπορεί να ζητήσει την αναγκαστική εκτέλεση δυνάμει εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη.

[...]»

15 Το άρθρο 278 του ως άνω νόμου έχει ως εξής:

«Οι συμβολαιογράφοι αποφαινόμενοι επί αιτήσεως εκτελέσεως υποβαλλόμενης επί τη βάσει εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

16 Το άρθρο 281, παράγραφος 1, του εν λόγω νόμου ορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι συμβολαιογράφοι μπορούν να εκδώσουν διαταγές εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη», ενώ οι παράγραφοι 2 έως 8 του άρθρου αυτού αφορούν τη διαδικασία που ακολουθείται στην περίπτωση που ο συμβολαιογράφος δεν εκδίδει τέτοια διαταγή εκτελέσεως.

17 Το άρθρο 282 του ίδιου νόμου προβλέπει δυνατότητα ασκήσεως ανακοπής κατά της διαταγής εκτελέσεως του συμβολαιογράφου και καθορίζει τη διαδικασία εξετάσεως του εν λόγω ενδίκου βοηθήματος.

18 Το άρθρο 283, παράγραφος 1, του νόμου περί αναγκαστικής εκτελέσεως ορίζει ότι, κατ' αίτηση του επισπεύδοντος, ο συμβολαιογράφος περιάπτει τον εκτελεστήριο τύπο σε αντίγραφο της διαταγής εκτελέσεως την οποία εξέδωσε εφόσον δεν έχει ασκηθεί ανακοπή εντός οκτώ ημερών από την πάροδο της προθεσμίας ασκήσεως ανακοπής.

19 Το άρθρο 356 του ως άνω νόμου προβλέπει τα εξής:

«Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου διέπονται από τη διαδικασία εκδόσεως πιστοποιητικών ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις δυνάμει του κανονισμού [805/2004] και καθιερώνουν διαδικασία εκτελέσεως βάσει του ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου.»

20 Το άρθρο 357 του εν λόγω νόμου προβλέπει τα εξής:

«Στη Δημοκρατία της Κροατίας, είναι αρμόδιοι για την έκδοση:

[...]

— πιστοποιητικών περί της εκτελεστότητας άλλων επίσημων εγγράφων που είναι εκτελεστά στη Δημοκρατία της Κροατίας δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 25, παράγραφος 1, του κανονισμού [805/2004],

[...]

τα δικαστήρια, οι διοικητικές αρχές, οι συμβολαιογράφοι ή φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία κατέχουν δημόσια εξουσία και τα οποία είναι εξουσιοδοτημένα να χορηγούν απόγραφα ευρωπαϊκών εκτελεστών τίτλων εκδοθέντων από εθνικά δικαστήρια για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις.»

21 Το άρθρο 358 του ίδιου νόμου προβλέπει τα εξής:

«1) Τα πιστοποιητικά που προβλέπονται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στο άρθρο 24, παράγραφος 1, στο άρθρο 25, παράγραφος 1, και στο άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού εκδίδονται χωρίς προηγούμενη ακρόαση του οφειλέτη.

2) Η αρχή ή το πρόσωπο που εξέδωσε το πιστοποιητικό υποχρεούται να διαβιβάσει αυτεπαγγέλτως απόγραφο στον οφειλέτη.

[...]

4) Αν ο συμβολαιογράφος διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εκδόσεως των κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πιστοποιητικών, διαβιβάζει την αίτηση εκδόσεως του πιστοποιητικού μαζί με αντίγραφο των σχετικών πράξεων ή εγγράφων στο ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου έχει το γραφείο του προκειμένου αυτό να εκδώσει απόφαση. Ο συμβολαιογράφος οφείλει να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους εκτιμά ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την αποδοχή της αιτήσεως του ενδιαφερομένου.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 22 Ο I. Zulfikarpašić, δικηγόρος, συνήψε σύμβαση παροχής νομικών συμβουλών και εκπροσωπήσεως με τον S. Gajer, εντολέα του, ο οποίος δεν εξόφλησε τον εκδοθέντα λογαριασμό.
- 23 Ο I. Zulfikarpašić υπέβαλε ενώπιον συμβολαιογράφου αίτηση αναγκαστικής εκτελέσεως εις βάρος του S. Gajer, επί τη βάση του λογαριασμού αυτού, που χαρακτηρίζεται από τον νόμο περί αναγκαστικής εκτελέσεως ως «έγγραφο το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη». Επί τη βάση του εγγράφου αυτού, ο συμβολαιογράφος εξέδωσε, στις 12 Φεβρουαρίου 2014, διαταγή εκτελέσεως η οποία, ελλείψει ασκήσεως ανακοπής από τον οφειλέτη, απέκτησε ισχύ δεδικασμένου.
- 24 Στις 13 Νοεμβρίου 2014, ο I. Zulfikarpašić ζήτησε από έναν συμβολαιογράφο να πιστοποιήσει την ως άνω διαταγή εκτελέσεως ως ευρωπαϊκό εκτελεστό τίτλο.
- 25 Ο συμβολαιογράφος έκρινε όμως ότι οι προϋποθέσεις εκδόσεως του ζητηθέντος πιστοποιητικού δεν πληρούνταν. Επισήμανε ότι, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 805/2004, η αξίωση πρέπει να θεωρείται ως μη αμφισβητούμενη. Ως μη αμφισβητούμενες θεωρούνται όμως μόνον, αφενός, βάσει του ως άνω άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως γ', οι αξιώσεις που αποτέλεσαν αντικείμενο διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου και, αφετέρου, βάσει του εν λόγω άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', οι ρητώς αναγνωρισθείσες σε δημόσιο έγγραφο αξιώσεις, η δε τελευταία έννοια καλύπτει, κατά τις διατάξεις του ως άνω κανονισμού, το έγγραφο που έχει συνταχθεί από συμβολαιογράφο, όπως είναι η διαταγή εκτελέσεως που εκδίδεται επί τη βάση «εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη». Μια τέτοια διαταγή εκτελέσεως δεν πληροί όμως την προϋπόθεση περί ρητής αναγνωρίσεως της αξιώσεως από τον οφειλέτη.
- 26 Ο εν λόγω συμβολαιογράφος επισήμανε ακόμη ότι ναι μεν στο άρθρο 4, σημείο 7, του κανονισμού 805/2004 προβλέπεται ειδικώς ότι, στη Σουηδία, στις συνοπτικές διαδικασίες διαταγών πληρωμής, ο όρος «δικαστήριο» περιλαμβάνει τη σουηδική δημόσια υπηρεσία αναγκαστικής είσπραξης, πλην όμως ούτε η διάταξη αυτή ούτε οι λοιπές διατάξεις του ως άνω κανονισμού ή άλλων νομοθετημάτων της Ένωσης σχετικά με τις διαδικασίες εκτελέσεως εξομοιώνουν τους συμβολαιογράφους, στην Κροατία, με τα «δικαστήρια».
- 27 Ως εκ τούτου, ο συμβολαιογράφος αυτός διαβίβασε, σύμφωνα με το άρθρο 358, παράγραφος 4, του νόμου περί αναγκαστικής εκτελέσεως, την υπόθεση που αποτελεί αντικείμενο της κύριας δίκης στο *Orćinski sud u Novom Zagrebu – Stalna služba u Samoboru* (ειρηνοδικείο Novi Zagreb – μόνιμο τμήμα Samobor, Κροατία) προκειμένου να αποφανθεί επί της αιτήσεως εκδόσεως πιστοποιητικού την οποία είχε υποβάλει ο I. Zulfikarpašić.

- 28 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το *Općinski sud u Novom Zagrebu – Stalna služba u Samoboru* (ειρηνοδικείο *Novi Zagreb – μόνιμο τμήμα Samobor*) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Οι διατάξεις του νόμου περί αναγκαστικής εκτελέσεως που αφορούν τον ευρωπαϊκό εκτελεστό τίτλο είναι σύμφωνες με τον κανονισμό 805/2004, ειδικότερα δε, περιλαμβάνουν, στην Κροατία, οι όροι “δικαστής”, “δικαστήριο” και “δικαιοδοτικό όργανο” και τους συμβολαιογράφους όσον αφορά την έκδοση διαταγής εκτελέσεως δυνάμει εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως, μπορούν οι συμβολαιογράφοι να εκδίδουν πιστοποιητικά ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου όσον αφορά τελεσίδικες και εκτελεστές διαταγές εκτελέσεως οι οποίες εκδίδονται με βάση έγγραφα που αποτελούν πλήρη απόδειξη, εφόσον οι ως άνω διαταγές δεν έχουν αμφισβητηθεί και, σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, μπορούν τα δικαστήρια να εκδίδουν πιστοποιητικά ευρωπαϊκών εκτελεστών τίτλων για διαταγές εκτελέσεως που βασίζονται σε έγγραφα αποτελούντα πλήρη απόδειξη και έχουν συνταχθεί από συμβολαιογράφο, οσάκις οι εν λόγω διαταγές αφορούν, βάσει του περιεχομένου τους, μη αμφισβητούμενες αξιώσεις και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, ποιο έντυπο θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 29 Το υποβαλλόμενο ερώτημα διαιρείται σε τρία μέρη.

Επί του πρώτου μέρους του ερωτήματος

- 30 Με το πρώτο μέρος του ερωτήματός του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν ο κανονισμός 805/2004 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι στην Κροατία οι συμβολαιογράφοι εμπίπτουν στην κατά τον κανονισμό αυτό έννοια του «δικαστηρίου», στο μέτρο που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους εκχωρούνται από το εθνικό δίκαιο στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη».
- 31 Η Κροατική και η Ισπανική Κυβέρνηση εκτιμούν ότι στο ερώτημα αυτό πρέπει να δοθεί καταφατική απάντηση. Οι χρησιμοποιούμενοι από τον κανονισμό αυτό όροι «δικαστήριο» και «διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου» δεν καλύπτουν μόνο τα υπό στενή έννοια δικαστήρια, αλλά και γενικώς οποιαδήποτε αρχή όταν ασκεί καθήκοντα εξ ορισμού δικαστικά, όπως συμβαίνει εν προκειμένω. Η δε Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι στο εν λόγω ερώτημα πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση.
- 32 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από τις επιταγές τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισότητας συνάγεται ότι οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που δεν περιέχουν ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της έννοιας και του περιεχομένου τους πρέπει κατά κανόνα να τυγχάνουν, σε ολόκληρη την Ένωση, αυτοτελούς και ομοιόμορφης ερμηνείας, με βάση το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η διάταξη και τον σκοπό που επιδιώκει η επίμαχη κανονιστική ρύθμιση (βλ. απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 2016, *Mikołajczyk*, C-294/15, EU:C:2016:772, σκέψη 44 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 33 Σε ό,τι αφορά την οικονομία του κανονισμού 805/2004, παρατηρείται ότι αυτός, μολονότι επανειλημμένως παραπέμπει στις έννοιες «δικαστήριο» και «διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου», δεν προσδιορίζει τα συστατικά στοιχεία των εννοιών αυτών. Παραδείγματος χάριν, το άρθρο 4, σημείο 6, του κανονισμού ορίζει το «δικαστήριο προέλευσης» ως «το δικαστήριο το οποίο έχει επιληφθεί της διαδικασίας κατά τον χρόνο εκπλήρωσης των όρων του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχεία α), β) ή γ)». Το άρθρο 4, σημείο 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει την «απόφαση» ως «κάθε απόφαση που εκδίδεται από δικαστήριο κράτους μέλους».

- 34 Το άρθρο 4, σημείο 7, του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι, στη Σουηδία, στις συνοπτικές διαδικασίες διαταγών πληρωμής (betalningsföreläggande), ο όρος «δικαστήριο» περιλαμβάνει τη σουηδική δημόσια υπηρεσία αναγκαστικής είσπραξης (kronofogdemyndighet). Δεδομένου ότι το άρθρο αυτό αφορά ειδικώς την αρχή την οποία μνημονεύει, δεν καλύπτει τους συμβολαιογράφους στην Κροατία.
- 35 Διαπιστώνεται ακόμη ότι, σε αντίθεση, παραδείγματος χάριν, με τον κανονισμό (ΕΕ) 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (ΕΕ 2012, L 201, σ. 107), του οποίου το άρθρο 3, παράγραφος 2, διευκρινίζει ότι ο όρος «δικαστήριο», κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, περιλαμβάνει όχι μόνο τις δικαστικές αρχές αλλά και όλες τις άλλες αρχές με αρμοδιότητα στις υποθέσεις αυτές που ασκούν δικαστικά καθήκοντα και πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις οι οποίες απαριθμούνται στην ίδια διάταξη, ο κανονισμός 805/2004 δεν περιλαμβάνει καμία γενική διάταξη που να έχει τέτοιο αποτέλεσμα.
- 36 Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται από τη νομολογία σχετικά με τον κανονισμό (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1), κατά την οποία το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού, που προβλέπει ότι ο όρος «δικαστήριο» καλύπτει τη σουηδική δημόσια υπηρεσία αναγκαστικής είσπραξης και τους συμβολαιογράφους στην Ουγγαρία, δεν περιλαμβάνει τους συμβολαιογράφους στην Κροατία (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, σημερινή απόφαση Pula Parking, C-551/15, σκέψη 46).
- 37 Πρέπει επομένως, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 32 της παρούσας αποφάσεως, οι έννοιες «δικαστήριο» και «διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου» να εξετασθούν υπό το φως των σκοπών του κανονισμού 805/2004, την ερμηνεία του οποίου ζητεί το αιτούν δικαστήριο εν προκειμένω.
- 38 Συναφώς, επισημαίνεται ότι από το γράμμα του άρθρου 1 του ως άνω κανονισμού προκύπτει ότι αυτός αποσκοπεί στο να εξασφαλίσει, για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις, την ελεύθερη κυκλοφορία των αποφάσεων σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς να πρέπει να ακολουθείται στο κράτος μέλος της εκτέλεσης ενδιάμεση διαδικασία πριν από την αναγνώριση και την εκτέλεση.
- 39 Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 10 του εν λόγω κανονισμού, ο σκοπός αυτός δεν μπορεί όμως να επιτευχθεί μέσω της με οποιονδήποτε τρόπο αποδυναμώσεως των δικαιωμάτων υπερασπίσεως (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, σκέψη 24 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 40 Εξάλλου, από την αιτιολογική σκέψη 3 του κανονισμού 805/2004 προκύπτει ότι η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισεως των δικαστικών αποφάσεων συνιστά τον ακρογωνιαίο λίθο για τη δημιουργία αυθεντικού ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης. Η αρχή αυτή θεμελιώνεται ιδίως στην αμοιβαία εμπιστοσύνη προς την απονομή της δικαιοσύνης στα κράτη μέλη στην οποία κάνει αναφορά η αιτιολογική σκέψη 18 του εν λόγω κανονισμού.
- 41 Ειδικότερα, η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών έχει θεμελιώδη σημασία στο δίκαιο της Ένωσης, καθόσον καθιστά δυνατή τη δημιουργία και τη διατήρηση ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα, με βάση τον υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης που πρέπει να υπάρχει μεταξύ των κρατών μελών (απόφαση της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldăraru, C-404/15 και C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, σκέψη 78).
- 42 Έκφραση της αρχής αυτής αποτελεί, δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού 805/2004, η αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων, οι οποίες έχουν πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκοί εκτελεστοί τίτλοι στο κράτος μέλος προέλευσης, σε άλλο κράτος μέλος.

- 43 Η διαφύλαξη της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, στο υπομνησθέν στις σκέψεις 38 και 39 της παρούσας αποφάσεως πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των αποφάσεων, απαιτεί τη στενή ερμηνεία των στοιχείων που προσδιορίζουν την κατά τον κανονισμό αυτό έννοια του «δικαστηρίου», ώστε να παρέχεται στις εθνικές αρχές η δυνατότητα να ταυτοποιούν τις αποφάσεις που εκδίδουν δικαστήρια άλλων κρατών μελών ως τέτοιες αποφάσεις. Ειδικότερα, η τήρηση της διαπνέουσας την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης προς την απονομή της δικαιοσύνης στα κράτη μέλη της Ένωσης προϋποθέτει ιδίως ότι οι αποφάσεις των οποίων ζητείται η εκτέλεση σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος προελεύσεως έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου παρέχουσας εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας και συμμορφούμενης προς την αρχή της κατ' αντιμωλίαν διαδικασίας.
- 44 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι, βάσει των διατάξεων του νόμου περί αναγκαστικής εκτελέσεως, στην Κροατία, οι συμβολαιογράφοι είναι αρμόδιοι να αποφαινούνται, με την έκδοση διαταγών, επί των αιτήσεων για την επίσπευση διαδικασίας εκτελέσεως επί τη βάσει εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη. Όταν η διαταγή επιδοθεί στον καθού, αυτός μπορεί να ασκήσει ανακοπή. Ο συμβολαιογράφος ενώπιον του οποίου ασκείται εμπροθέσμως παραδεκτή και αιτιολογημένη ανακοπή κατά της διαταγής την οποία εξέδωσε διαβιβάζει τον φάκελο, προς διεξαγωγή της διαδικασίας ανακοπής, στο αρμόδιο δικαστήριο, το οποίο εκδικάζει την ανακοπή.
- 45 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η διαταγή εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη», την οποία εκδίδει ο συμβολαιογράφος, επιδίδεται στον οφειλέτη μόνο μετά την έκδοσή της, χωρίς να του έχει επιδοθεί η υποβληθείσα ενώπιον του συμβολαιογράφου αίτηση.
- 46 Είναι μιν αληθές ότι ο οφειλέτης έχει τη δυνατότητα να ασκήσει ανακοπή κατά της εκδοθείσας από τον συμβολαιογράφο διαταγής εκτελέσεως και ότι κατά τα φαινόμενα ο συμβολαιογράφος ασκεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη» υπό τον έλεγχο δικαστή, στον οποίο ο συμβολαιογράφος οφείλει να παραπέμψει τις τυχόν προβαλλόμενες αντιρρήσεις, πλην όμως η εκ μέρους συμβολαιογράφου εξέταση στην Κροατία της αιτήσεως για την έκδοση διαταγής εκτελέσεως επί τη βάσει ενός τέτοιου εγγράφου δεν διενεργείται κατ' αντιμωλίαν.
- 47 Κατά το άρθρο όμως 12 του κανονισμού 805/2004, απόφαση επί μη αμφισβητούμενης αξιώσεως κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του ως άνω κανονισμού μπορεί να πιστοποιείται ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος μόνον εάν οι διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίου στο κράτος μέλος προέλευσης πληρούσαν τους ελάχιστους κανόνες του κεφαλαίου III του κανονισμού.
- 48 Το άρθρο 16 του εν λόγω κανονισμού, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη του 12, προβλέπει τη «δέουσα» ενημέρωση του οφειλέτη ώστε να είναι σε θέση να προετοιμάσει την υπεράσπισή του και εγγυάται κατ' αυτόν τον τρόπο την κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγή της διαδικασίας που καταλήγει στην έκδοση του εκτελεστού τίτλου ο οποίος μπορεί να οδηγήσει στην έκδοση πιστοποιητικού. Οι ελάχιστοι αυτοί κανόνες αποτελούν την έκφραση της βούλησης του νομοθέτη της Ένωσης να μεριμνήσει ώστε οι διαδικασίες εκδόσεως των αποφάσεων σχετικά με μη αμφισβητούμενες αξιώσεις να παρέχουν επαρκή εχέγγυα σεβασμού των δικαιωμάτων υπερασπίσεως (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 16ης Ιουνίου 2016, *Pebras Servizi*, C-511/14, EU:C:2016:448, σκέψη 44).
- 49 Εθνική όμως διαδικασία για την έκδοση διαταγής εκτελέσεως στο πλαίσιο της οποίας δεν λαμβάνει χώρα κοινοποίηση ή επίδοση του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου ή του ισοδύναμου εγγράφου, ούτε ενημέρωση, με το έγγραφο αυτό, του οφειλέτη για την αξίωση, με συνέπεια ο οφειλέτης να μη λαμβάνει γνώση της προβαλλόμενης αξιώσεως παρά μόνο κατά τον χρόνο κατά τον οποίο του επιδίδεται η διαταγή εκτελέσεως, δεν μπορεί να χαρακτηρίζεται ως κατ' αντιμωλίαν διαδικασία.

50 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο μέρος του ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 805/2004 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι στην Κροατία οι συμβολαιογράφοι δεν εμπίπτουν στην κατά τον κανονισμό αυτό έννοια του «δικαστηρίου», στο μέτρο που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους εκχωρούνται από το εθνικό δίκαιο στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη».

Επί του δευτέρου και του τρίτου μέρους του ερωτήματος

51 Με το δεύτερο και το τρίτο μέρος του ερωτήματος, τα οποία πρέπει να συνεξετασθούν, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί, αφενός, αν ο κανονισμός 805/2004 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι διαταγή εκτελέσεως που εκδίδεται από συμβολαιογράφο, στην Κροατία, επί τη βάσει «εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη» και κατά της οποίας δεν έχει ασκηθεί ανακοπή μπορεί να πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος και, αφετέρου, αν ο κανονισμός αυτός πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αρμόδιοι για την έκδοση ενός τέτοιου πιστοποιητικού είναι οι συμβολαιογράφοι ή τα εθνικά δικαστήρια.

52 Το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, που επιγράφεται «Τίτλοι εκτέλεσης οι οποίοι πιστοποιούνται ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος», καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μια αξίωση θεωρείται ως μη αμφισβητούμενη, προβαίνοντας σε διάκριση μεταξύ των περιπτώσεων της παραγράφου του 1, στοιχεία α' έως γ', που αφορούν τις αξιώσεις οι οποίες διαπιστώνονται στο πλαίσιο διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου, και της περιπτώσεως του στοιχείου δ' της ίδιας παραγράφου, που αφορά τις αξιώσεις οι οποίες έχουν ρητώς αναγνωρισθεί από τον οφειλέτη σε δημόσιο έγγραφο.

53 Από την απάντηση που δόθηκε στο πρώτο μέρος του ερωτήματος προκύπτει μεν ότι η διαταγή εκτελέσεως που εκδίδεται από συμβολαιογράφο στην Κροατία επί τη βάσει «εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη» δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως δικαστική απόφαση, διότι η ως άνω εθνική αρχή δεν έχει την ιδιότητα του δικαστηρίου και ότι, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η διαταγή εκτελέσεως εκδίδεται στο πλαίσιο διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου, πλην όμως απομένει να εξεταστεί το ζήτημα αν η διαταγή εκτελέσεως μπορεί να χαρακτηριστεί ως δημόσιο έγγραφο που αφορά μη αμφισβητούμενη αξίωση υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 805/2004.

54 Συναφώς, το άρθρο 4, σημείο 3, του ως άνω κανονισμού ορίζει το δημόσιο έγγραφο είτε ως έγγραφο που έχει συνταχθεί ή καταχωριστεί επίσημα ως δημόσιο έγγραφο, η γνησιότητα του οποίου, όσον αφορά την υπογραφή και το περιεχόμενο, πιστοποιείται από οποιαδήποτε αρχή η οποία είναι εξουσιοδοτημένη προς τούτο, είτε ως συμφωνία που αφορά υποχρεώσεις διατροφής, η οποία συνάπτεται με διοικητικές αρχές ή επικυρώνεται από αυτές.

55 Διαπιστώνεται ότι, ναι μεν, στην κροατική έννομη τάξη, οι συμβολαιογράφοι έχουν την εξουσία να καταρτίζουν δημόσια έγγραφα, πλην όμως ελλείπει ο μη αμφισβητούμενος χαρακτήρας της αξιώσεως που διαπιστώνεται με διαταγή εκτελέσεως εκδοθείσα επί τη βάσει «εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη».

56 Ειδικότερα, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 805/2004, το άρθρο του 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', προβλέπει ότι το δημόσιο έγγραφο δεν μπορεί να πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος παρά μόνον κατά το μέτρο που, με το έγγραφο αυτό, ο οφειλέτης έχει αναγνωρίσει ρητώς την αξίωση.

57 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο συμβολαιογράφος εξέδωσε διαταγή εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη», ήτοι του λογαριασμού που είχε εκδώσει ο I. Zulfičkarpašić βάσει συμβάσεως παροχής νομικών συμβουλών και εκπροσωπήσεως, τον οποίο ο δικηγόρος είχε καταρτίσει μονομερώς. Από το περιεχόμενο της διαταγής εκτελέσεως δεν προκύπτει ότι ο οφειλέτης αναγνώρισε ρητώς την αξίωση.

- 58 Εξάλλου, η μη άσκηση ανακοπής από τον οφειλέτη δεν μπορεί να εξομοιωθεί προς ρητή αναγνώριση της αξιώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 805/2004, καθόσον η αναγνώριση αυτή πρέπει να περιέχεται στο δημόσιο έγγραφο που αποτελεί το αντικείμενο της πιστοποίησησεως.
- 59 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, στο δεύτερο και στο τρίτο μέρος του ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 805/2004 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι διαταγή εκτελέσεως που εκδίδεται από συμβολαιογράφο, στην Κροατία, επί τη βάσει «εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη» και κατά της οποίας δεν έχει ασκηθεί ανακοπή δεν μπορεί να πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος καθόσον δεν αφορά μη αμφισβητούμενη αξίωση κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 60 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Ο κανονισμός (ΕΚ) 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι στην Κροατία οι συμβολαιογράφοι δεν εμπίπτουν στην κατά τον κανονισμό αυτό έννοια του «δικαστηρίου», στο μέτρο που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους εκχωρούνται από το εθνικό δίκαιο στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη».
- 2) Ο κανονισμός 805/2004 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι διαταγή εκτελέσεως που εκδίδεται από συμβολαιογράφο, στην Κροατία, επί τη βάσει «εγγράφου το οποίο αποτελεί πλήρη απόδειξη» και κατά της οποίας δεν έχει ασκηθεί ανακοπή δεν μπορεί να πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος καθόσον δεν αφορά μη αμφισβητούμενη αξίωση κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού.

(υπογραφές)